

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทางคลินิกกิจกรรมบำบัด มุ่งศึกษาการให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ การใช้และผลลัพธ์จากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่นักกิจกรรมบำบัดที่ปฏิบัติงานทางคลินิก ประสบการณ์การทำงาน 7-10 ปี จำนวน 6 ท่าน ข้อมูลได้รับการตรวจสอบและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกคนแสดงทรรศนะว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความจำเป็นและสำคัญต่อการปฏิบัติงานทางคลินิก โดยอธิบายความหมายของความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทางคลินิกกิจกรรมบำบัด หมายถึง ความสามารถในการคิดค้นหากิจกรรมการรักษาหรือวิธีการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้สามารถดำเนินการปฏิบัติงานต่อไปได้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น สิ่งที่ได้จากคิดอาจเป็นกิจกรรม วิธีการปฏิบัติงาน หรือสิ่งประดิษฐ์ง่าย ๆ ที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

นักกิจกรรมบำบัดใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทางคลินิก โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการใช้ได้ 4 ประเด็น ประกอบด้วย การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มลดความยากง่ายของกิจกรรมการรักษา เพื่อแก้ไขข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับบริการ และเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานทางคลินิก ผลลัพธ์จากการนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการปฏิบัติงานทางคลินิก ทำให้ผู้รับบริการเกิดการพัฒนาความสามารถในการประกอบกิจกรรม ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในการมารับบริการและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการรักษา ส่งผลให้ผู้รับบริการพัฒนาความสามารถในการประกอบกิจกรรมจากการที่ได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง และเกิดการค้นพบแนวทางการปฏิบัติงานทางคลินิกใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อค้นพบสำคัญประเด็นหนึ่งที่ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทางคลินิก คือปัจจัยที่ใช้ประกอบในกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานทางคลินิกกิจกรรมบำบัด ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านข้อมูลของผู้รับบริการ ซึ่งหมายถึงข้อมูลทุกอย่างที่มีความเกี่ยวข้องกับความสามารถประกอบกิจกรรมของผู้รับบริการ และปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักกิจกรรมบำบัด ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์ด้านกิจกรรม กับประสบการณ์ด้านการเรียนรู้และปฏิบัติงานทางคลินิก

การศึกษาครั้งนี้ช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในทางคลินิกตามมุมมองของนักกิจกรรมบำบัดไทยและสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการปฏิบัติงานทางคลินิก นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังได้ถ่ายทอดการเรียนรู้ของผู้วิจัยผ่านการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อรังสรรค์งานทางคลินิกและผ่านกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

This research was designed to study the phenomenon of creativity in occupational therapy clinical practice. The aims of this phenomenology research were to describe the meaning of creativity, to explore how occupational therapists used creativity, and to investigate the outcomes of using creativity in clinical practice. Data were collected by non-participatory observations and in-depth interviews. The informants included six occupational therapists who had 7-10 years of working experiences. Data were transcribed verbatim and analyzed by using content analysis methods.

All practitioners revealed that creativity was essential and important for their clinical practice. The meanings of creativity for the participants are reflected "creativity is the thinking ability to find therapeutic activities or the ways of practice to proceed practice go forward or change in positive way". The outcomes of thinking could be general activities, simple way of practice or common invention which appropriate to use in practice

The practitioners exercised their creativity in clinical practice which could be categorized into four objectives of using: for graded activity, solving the limitations of practice, building clients' motivations, and develop clinical practice. The outcomes of using creativity in occupational therapy clinical practices were to help the clients improved their occupational performances, to get clients' satisfaction and participation in intervention process that would influence the clients' occupational performances from being actively engaged in occupations, and to discover new notions of practice which improve the effectiveness of occupational therapy practice.

Another significant research finding was the factors of creativity process in occupational therapy practice. All occupational therapists addressed two factors: the client profiles which referred to all information about clients involving occupational performances, and the occupational therapists' experiences including activity experiences and clinical practice experiences which the occupational therapists gathered from their working experiences.

This study helped increased more understanding about creativity in clinical practice of Thai occupational therapists and emphasized that the implications of using creativity was necessary for occupational therapy practice. The researcher's journey on learning to work with creativity and the reflection on conducting this qualitative study also were discussed.